

Latweefchu Uwifes.

Nr augstas Gewefchanas = Summissiones ftaau un nowehleschanu.

Nr. 8. Zettortdeenâ 2Imâ Wevvar 1824.

No S e l g a w a s.

Ne ween muhsu flahumâ, bet, kâ fadsird, arri eefsch dauds kirspehlehim scho seemu maffeles (lehzenes) un farkana fehrga, ko wahziffi Scharlach fauz, pee behrneem rahbahs un eefsch daschahim draudsehm pulku behrnini pee schihs niknas un lohti lipnigas flimmibas mirstoh. Nr fahlehim tē dauds ko ne warr lihdscht, bet ar prahtigu kohpfschanu daschu janku behrninu warretu isglahbt. Wissinwairak par to jagahda, ka behrni, kam schi farkana fehrga irr, pa trim neddelahim istabâ tohp turreti un itt neinas ne tohp laukâ laiffi. Tohs flimneekus ne buhs us muhri pee krahsna guldinah, wiini ne warren filti neds auksti irr jaturra, un arri ne buhs itim aukstu uhdeni doht dsert, bet tahdu uhdeni, kas jau kahdu laiku istabâ stahwejis un atlaidees. Pee schihs farkanas fehrgas, kâ pee lehzenehm ta faaukfsteschana pehz pahrzeestas flimmibas wissinwairak fshades darra. Laudis to nesinna, ka tee, kas scho flimmibu isgullejuschi, tã no wiffas faaukfsteschanas buhs isfargah, un tapehz tik dauds jaukeem behrnineem agrã nahwē jamirft. — Raut jelle schis labs padohins ne buhtu parwelti Uwifes celifts.

No E n g u r e h m.

Tannt 28tã Dezember deenã nobeigtã gaddã pehz ihfas flimmibas aismigge faldã nahwes meedfina muhsu pagasta-teefas ffrihweris, ar wahrdu Heinrich Knaut, 54tã gaddã fawa wezuma. No ta gadda un no tahs deenas, kâ pagasta-teefas Kursemmē tappe eezeltas, winsch no augstas Kambaru Waldifchanas mums par ffrihweri tappe nowehlehts, un scho ammatu wiffseem, kam darrifchana pee ta bija, lihds schim par preeku ar gohdu, taifnibu un labprahtibu apgahdaja. Raut nu gamma mehs wiinu lohti

apschelojam, tomehr tas mums preeku darra, ka wiina jaunakais dehs us Kambaru Waldifchanas pawehleschanu nu atkal to ffrihwera ammatu pee muhsu pagasta-teefas usnehmis, kas mihtam tehnam kâ paligs jau daschu laiku kalpojis. Dhtrã swehdeenã pehz Ewaigsnes deenas tas tappe Sirzeema Basnizã no Engures jauna mahzitaja wiffai draudsei dsirdoh, pehz likumu grahmatas, apleezinahs. Lai nu mihtais Deews patš tam palihds eefsch ne laika tehwa pehdahm dsihwoht.

Dhtrã deenã pehz jauna-gadda, kad jau wafkars mettahs, leels wehjsch us muhsu puffi zehlahs, kas us nakti tik warrens tappe, kâ tahds pee mums wehl naw redsehts un dsirdehts tappis. To pirmu nakti kâ deenu wiffai spehzigis puhte un tik treschã deenã mas dauds mittejahs. Ganna Deews teem swejneekem to dsihwibu schelojis, jo ne weens us juhru, kas gan no leddus schinni wahjã seemã lihds schim fskaidra palikkufi, gaddijahs; bet tomehr leela fshahde pee laiwahm atrasta. Garr wiffu Engures draudses stranti us 30 un warr buht wairak malku-, selga- un sweju-laiwas zittas gluschi faplohsitas, zittas par juhru, ne sunn fur, aisdshitas. To fshahdi, kas pee laiwahm ween irr, kad wiffas no jauna jataifa, warr drohschi us 1000scheem fudraba rubbuleem aprehfinaht; fur wehl tahs tikflu buhdas pa juhremallu, no furrahm zittas faplohsitas, zittas apimestas. Pee tahm fihmehm warr redseht, ka eefsch ziltu zilteem wilni tik tabli par kraftu naw spehruschhi. Leelas wezzas preeedes, kas labbu gabbalu no juhmallas wairak kâ fiints gaddus auguschas, no wilneem irr apimestas; wiffas masas uppites tik lohti tappe ar uhdeni peegahstas, ka pahri par kraftu pahrdshitas, wehl leelakus pluddus pataifija, ne kâ wifstlee-

laka pluddu laikā. Us Wissemmes puffi weenam nabbagam sweijneekam stallite us juhvas puffi ais pakalninu stahweja, kur wilni ne muhscham naw peesfrehjuschi. Tē sawu sirgu un gohwi turredams, tas nonahf no rihta un atrohđ stalliti no uhdena fagahstu un sirgu un gohwi noslihufuschus. Ir paschus mirronus kappōs wilni naw meerā lahufuschi. Engures kapsehts pee: Basnizas stahw gan wairaf kà 200 labbus sohlus no juhvas us weenu labbu pakalnu. No schi kapsehta labs gabbals no-rauts, tã ka zitti mirrona sahrki bija redsami, zitti iskrauti un juhã aisdsihti. Kaut nu gamma pee muhsu knappas buhschanas ta skahde naw masa, tomehr Deewu slawejam, ka tahdã wehtrã ne weens zilweks wesselibu un dsihwibu naw pamettis. B — t.

Kã warr pelles no mahjahm un flehteem isdsiht.

Pellite gan smuks putmisch, kad tik bez sohbeem buhtu! — Kur winna ne leen? kur ne grausch? kur skahdes ne darra? — Gan dauds mahza, kã tahs buhs aisdsiht, bet tomehr rohnahs wehl deewsgan, kas sawu maifiti pa spihstambareem, istabahm un flehtim mefle. Mehginajees scho mahzibu, ko kahds Wahzsemneeks irr awises sinnamu darrijis. Tas uhdena-mehtras fayluhzis, tahs saltas un schahwetas wissur nolikke, kur ween peltu kumnost raddahs, us labbibu flehti un arri istabã. Kamehr schihs mehtras tē gulleja, nekahda pelle ne nahze naschlecht, jo tas mehtru smaßs tahm gan buhs prettim bijis. Rau-gait juhs fainmeezes arri tã darriht, jo uhdens-mehtras wissur warr dabbuht, un ja schis padohms buhs derrigs, tad juhsu mahju mallinas paliks skaidras no peltu takkahm un peltu smakka. — 3.

Pee schi padohma japeeminn, ko Wahzu awises lassa, ka weens Englenderis pelles sunohf peespeest preeksch winna strahdaht. Zitteem zilwekeem maist apehd, schim palihds maist pelniht. Wairaf kã gads nu irr, ka winsch kumstmannis us sawadi isdohmateem rattineem no 2 pellehm buhwolles dsihjas leef

wehrt, pellei jastreen zauru deenu masã masã rittina, kas us tahdu wihsf istaisihts, kã reds pee wehrschu sudmallahm, ikkats tahds pelles rittens pa deenu paweddeni no 120 affim fa-wehrpoht. Tas zilweks, kam tas wahrds hatten irr, fakka, ka weena pelle us 2 sudraba rubbuleem pa gabbu warroht winnam pelniht. Winsch gribb leelu nammu us nohmu nemt un tē eefscha 10,000 tahdu wehrpjamu peltu rittinu eelift. Ja pehz winna rehkinuma eetu, tad winsch dohma ikgaddus 14,250 sudr. rubb. ar sawahm pellehm pelnitees. Kamehr tahds baggatus pelkus no sawahm pellehm krahj, mehs winnam tohs ne gribbam apskaut, un winnam arri labprahf wissas muhsu pelles eefschinkohf, lai winnas ismahza pee wehrp-schanas un maises pelnischanas, ja tikfai nahftu pats pakkal winnas rohkãs dabbuht.

Kabbi padohmi preeksch fainneekem.

Kad sirgeem eenahschi,

tad lai tee aukstã laikã stahw siltã stalli. Samaisi weenu karroti ettikka, weenu karroti ispeesstas mahrrufku fullas un to eeleiji winneem rihflẽ.

Kad sirgeem mehra-trummi usnahf, tad nemmi leelu nascha-gallu smalki sarihwetas saltas ruhfas (Grünspan), eemaist to kahdã glahfẽ ar allu, peeleez wehl to dseltanumu no weena pautã (ohlas) un sakratti to pareisi kahdã buttelẽ. Tad usseeni sirgam galwu labbi augsti, iswelzi tam mehli un eeleiji winnam to rihflẽ, tã ka winsch wissu norihj. Tad lai kas to sirgu sipri isjahj, kamehr kabbi fawihdis, un tad ne dohdi tam tik drihs dsert; apsehdsi to ar dekki un lai tã stalli stahw, ka wehisch winnu ne aisenem. Tã darri diwi deenas un pehz dohdi winnam ik pahru deemu tik patt dauds, kamehr winsch 4 lihds 5 reises to dabbujis. Us tahdu wihsf tu sawu sirgu tahdã breefinigã lihpanã fehrigã warri glahft.

Kad aitas kahse,

tad fataist winnam schahs sahles. Ja tew 40 aitas irr, tad nemmi 20 mahrzinas kalte-tas wehrmeles, 5 mahrzinas appinu, 2 mahrzinas tabakku, 4 mahrzinas sahls, 1½ seeka (no ka 4 us puhru eet) eefala-miltu, sawahri

wissu to ar 4 spanneem uhdens, woi arri wairak. Kad to aitahm gribbi doht, tad ne dohdi winnahm to waffaru papreeksch nedf ehst, nedf dsert. Zsargi tahs ka uhdeni ne dabbu, kamehr tahs wiffas sahles irr apdschruschas, un ja arri 4 woi 5 deenas no tahm dsertu. Kad tahs pa starpam uhdeni dabbu, tad tahs blaktes winnu plauschds ne suhd un aitas nosprahgst.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts u. t. j. pr., tohp no Nerretas muifchas pagasta=teefas wiffi tee, kam lahdas taisnas prassifchanas jeb zittas lahdas melleschanas pee ta Nerretas fainneeka Danmassan Mikkel, kursch sawas mahjas patz atdewis irr un par kurra mantu zaur schihs teefas spreedumu konkursse spreesa, usaizinati, pee saudeschanas sawas prassifchanas un teefas eeksch 6 neddelahm, prohti lihds imo Merz schi gabda, kas par to weenigu un isflehdsamu terminu nolikta irr, ar sawahm prassifchanahm jeb teefahm woi paschi, woi zaur weetneekem, kur tahdi wehleti, pee schihs teefas meldetees, sawas melleschanas peetizzigi peerahdiht un teefas spreedumu nogaidiht.

Nerretas muifchas pagasta=teefa 19ta Janwar 1824.

(W. S.) Dammassan Zahn, pagasta=wezzakais.

(Nr. 2.) C. F. Grunwaldt, pagasta=teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteet, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts u. t. j. pr., tohp no Zingeres pagasta=teefas wiffi parradu deweji ta no sawahm mahjahm idlikta Zingeru muifchas fainneeka Zwenek Dieberik, par kurra mantu konkursse zaur schihs deenas spreedumu spreesa, usaizinati, pee saudeschanas sawas teefas lihds 26tu Merz mehnescha deenu, kas par to weenigu un isflehdsamu terminu irr nolikta, ar sawahm prassifchanahm un flaidrahm parahdischanahm woi paschi, woi zaur weetneeku, ka irr wehlehts, scheid atnahkt, un tad sagaidiht, kas pehz likkumeem taps nospreests. Zo buhs wehra nem!

Zingeres pagasta=teefa 23schâ Janwar 1824. I

(S. W.) Wahze Kristaps, pagasta=teefas wezzakais.

J. Krause, pagasta=teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteet, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts u. t. j. pr., tohp no Jaun=Luzes pagasta=teefas wiffi tee, kam lahdas taisnas prassifchanas pee Jaun=Luzes Wasnizfunga muifchas peederriga fainneeka Puffu Jakob,

kas sawas mahjas patz nodohd, ne warredams wairs par fainneeku tannis mahjas buht, un par kurra mantu zaur spreeschanu no schihs pagasta=teefas konkursse irr likta, zaur scho teefas fluddinaschanu un safaulschanu; aizinati, lai wifswehlaki lihds 22tro Merz schi gabda pee schihs pagasta teefas teizahs.

Jaun=Luze 26ta Janwar 1824. I

(S. W.) Jaunsem R. Neuland, pagasta=wezzakais.

(Nr. 8.) C. C. Ulfemann, pagasta=teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts u. t. j. pr., tohp no Sirgen pagasta=teefas wiffi parradu deweji ta no sawahm mahjahm idlikta Sirgen muifchas fainneeka Masepuhfel Jurre, par kurra mantu zaur schihs deenas spreedumu, dehl peepildifchanas ta trubkuma mahju inventariuma, konkursse nolikts, ar scho teefas safaulschanu aizinati, pee saudeschanas sawas teefas eeksch dimeem mehnescheent, prohti lihds 29tai Wewrar mehnescha deenai 1824, kas par to weenigu un isflehdsamu terminu nolikts, ar sawahm prassifchanahm un parahdischanahm, woi paschi, woi zaur weetneeku un flahstahweju, ka wehlehts irr, scheid atnahkt un tad to tablaku spreedumu pehz likkumeem sagaidiht. Sirgen pagasta=teefa idlaists ar to teefas appakschraftu un sehgei 1 ita Janwar 1824. I

(S. W.) Us pawehleschanu,

(Nr. 36.) Joh. F. Böhmer, pagasta=teefas ffrihweris.

No Wilzes pagasta=teefas tohp wiffi tee, kam lahdas taisnas prassifchanas pee ta Wilzes fainneeka Meschafarg Mahrting, par kurra mantu konkursse spreesa, usaizinati, lai wiffu wehlaki lihds 19to Merz mehnescha deenu f. g., kas par to weenigu un isflehdsamu terminu irr nolikts, woi paschi, woi zaur weetneeku, jo tad irr wehlehts, scheid atnahkt, un tad to tablako pehz preekschraftu to likkumu nogaidiht.

Wilzes pagasta=teefa 17ta Janwar 1824. I

(S. W.) Us tizzibu,

J. C. Jurkiewicz, pagasta=teefas ffrihweris.

Wiffi parradu deweji ta Med muifchas fainneeka Zummet Zahn, kas patz gribbedams sawas mahjas nodohd, tohp scheidan no Kalkuhnes pagasta=teefas aizinati, lai ar sawahm taisnahm prassifchanahm 8ta Merz mehnescha deenâ schi gabda Med muifchâ atnahkt. Kalkuhnes pagasta=teefa 12ta Janwar 1824. I

(S. W.) Debel Kristop, pagasta=wezzakais.

(Nr. 3.) Peter Brachmann, par laifu pagasta=teefas ffrihweris.

No Krohna Elfschnu muischas pagasta = teefas
 wiffi tee, kam kahdas taifnas prassifchanaß pee ta
 Krohna Elfschnu muischas fainneeka Markubana
 Pehtera, kalpa Indrika un winna seewas Majes,
 kurree ar nahwi nogahjuschi, ar scho teefas fluddi-
 nafschanu un safaukschanu tohp aizinati, lai wif-
 wehslafi lihds 29tu Merz mehnescha deenu schi gadda
 pee schihs pagasta = teefas teizahs. Krohna Elfschnu
 muischas pagasta = teefa rma Bewrar 1824. 3
 (Nr. 14.) Pehter Appelneef, pagastu = wezzakais.
 F. F. Koehler, pagasta = teefas ffrihwe-
 ris.

Us luhgschanu ta schwahgera tahs scheitan bes
 kahdas sawadas nolifschanaß nomirruschas kalpones
 Wannag Laddis meitas Elsbetes, Kalkubnes pa-
 gasta = teefa, kad tas peeminnehts schwahgers wiffu
 palikkuschu mantu tahs mirruschas meitas teefai
 nodewis, itt wiffus, kam kaut kahdas meleschanaß
 un prassifchanaß pee tahs palikkuschas mantas tahs
 augfcham peeminnetas Wannag Laddis Elsbetes
 buhtu, scheitan aizina un safauz, lai lihds 22tru Merz
 mehnescha deenu schi gadda, kas par to weenweenigu
 un isflehdsamun terminu tappe noliktß, sche ar fa-
 wahm meleschanaß un prassifchanaß peeteizahs,
 ja ne, tad tas, kas noliktä terminä ne buhs pee-
 teizees, pagallam taps atraidihts un ne kad wairß
 ar sawahm prassifchanaß taps dsirdehts.

Zblaisß no Kalkubnes pagasta = teefas 19tä Jan-
 war 1824. 2
 (S. W.) Debel Kristop, pagasta = wezzakais.
 (Nr. 7.) Peter Brachmann, par laifu pagasta =
 teefas ffrihweris.

Zittas flubbinaschanas.

Tas pee Wezzas = Zeezeres peederrigs Brohzenes
 Billu krogß, 2 werstes no Salbus, tohp us nahfo-
 scheem Jahneem 1824 us arrenti dohts. Waschafu
 sinu warr dabhuht pee Brohzenes muischas waldis-
 schanaß. 2

Appaksch Nerretes muischas (Jaunjelgawas ap-
 rinki) irr zitti kroggi ar un zitti bes laukeem us nah-
 kameem Jahneem us arrenti isdohdami. Kas kahdu
 no teem gribb usnent, tas lai peeteizahs pascha
 muischä, fur tas no muischas-waldischanaß flaidrafu
 sinu par wiffu to dabhuht. 1

Muischas waldischanaß jeb pagasta preekschneeki,
 kam dehl maises jeb fehklas trubkuma preeksch
 pagasteem daschadas sortes labbibas wajjadsetu, warr
 rudsu ir meeschu, kas labbi dihgst, eetsch tahs dsimts-
 muischas Galla muischas, ne tahl no leelas Sohdu
 muischas, woi mas woi dauds, par lehtu naudu
 dabhuht. 3

Naudas, Labbibas un Prezzu tirgus us plazzi. Nihgê tanni 18tä Bewrar 1824.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 Kubbuli 75 Kap. Papihru naudas gelbeja	1	—	1 Pohds kannepu tappe maksahß ar	1	—
5 — Papihru naudas	1	33	1 — linnu labbakas surtes — —	2	50
1 jauns Dahlberis	—	—	1 — — flittakas surtes — —	2	—
1 Puhrs rudsu tappe maksahß ar	1	20	1 — tabaka	—	80
1 — kweeschu	1	60	1 — dselses	—	75
1 — meeschu	—	85	1 — sweestia	2	—
1 — meeschu = putrainu — —	1	50	1 muzza silku, preefchu muzza — —	5	—
1 — ausu	—	75	1 — — wihschnu muzza — —	5	25
1 — kweeschu = miltu — —	2	—	1 — farkanas fahls	7	—
1 — bihbeletu rudsu = miltu — —	1	80	1 — rupjas leddainas fahls — —	6	50
1 — rupju rudsu = miltu — —	1	15	1 — rupjas baltas fahls — —	6	25
1 — firnu	1	60	1 — smalkas fahls	5	—
1 — linnu = fehklas	2	25	50 Graschi irr Warra jeb Papihres Kubbulis un		
1 — kannepu = fehklas	1	35	Warra nauda stahw ar papihres naudu weena		
1 — fimmepu	3	50	makfa.		

St zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: F. D. Braunschweig, Censor.
 No. 78.